

Espai Jurídic Comú

2015/2016

Codi: 40894

Crèdits: 10

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313791 Integració Europea	OT	0	2

Professor de contacte

Nom: Miquel Gardeñes Santiago

Correu electrònic: Miquel.Gardenes@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Equip docent

Blanca Vilà Costa

Carles Górriz López

Rafael Arenas García

José María de Dios Marcer

Eduardo Rojo Torrecilla

Equip docent extern a la UAB

Dominik Hanf (pendent de confirmació)

Prerequisits

Cat: Els requisits generals per accedir al Màster.

Objectius

- Proporcionar instruments per a entendre les bases de l'arquitectura legal del mercat interior europeu, és a dir, el règim de les llibertats de circulació (en concret, s'analitzaran la lliure circulació de persones i de mercaderies, i els drets d'establiment i de prestació de serveis) i la política de la UE en matèria de competència en el mercat.
- Familiarització amb la jurisprudència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea en la matèria, i en particular amb la metodologia emprada per a analitzar la compatibilitat o no de les mesures que puguin suposar algun tipus de restricció a la lliure circulació entre Estats membres.
- Possibilitar que l'alumnat adquireixi eines per a pronunciar-se sobre casos concrets relacionats amb la matèria estudiada.
- A partir de les bases adquirides durant el curs, possibilitar que l'alumnat pugui aprofundir en temes específics, per exemple mitjançant la realització d'un Treball de Final de Màster (veure la guia corresponent al TFM).

Competències

- Analitzar, sintetitzar, organitzar i planificar projectes i treballs relacionats amb el seu àmbit d'estudi
- Buscar informació en la literatura científica fent servir els canals apropiats i integrar aquesta informació per plantejar i contextualitzar un tema de recerca.
- Identificar els drets dels ciutadans previstos en l'ordenació de la UE i conèixer els procediments jurisdiccionals per reclamar la seva protecció (especialitat Integració Jurídica).
- Identificar i resoldre aquelles situacions en què es produeixen conflictes competencials entre l'ordenació de la UE i les ordenacions nacionals (especialitat Integració Jurídica).
- Que els estudiants sàpiguin comunicar les seves conclusions, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats
- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis
- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els principis de la distribució competencial entre la UE i els estats membres.
2. Analitzar, sintetitzar, organitzar i planificar projectes i treballs relacionats amb el seu àmbit d'estudi
3. Aplicar als diversos sectors materials de l'ordenació de la UE els principis que regeixen la distribució competencial.
4. Buscar informació en la literatura científica fent servir els canals apropiats i integrar aquesta informació per plantejar i contextualitzar un tema de recerca.
5. Elaborar un mapa de les diverses vies processals adequades per a la defensa dels diferents drets reconeguts en cada sector de l'ordenació de la UE.
6. Que els estudiants sàpiguin comunicar les seves conclusions, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats
7. Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis
8. Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit
9. Valorar l'efectivitat de les diverses vies processals adequades per a la defensa dels diferents drets.

Continguts

1. Lliure circulació de persones: qüestions generals.
2. Lliure circulació de persones: tractament específic de la lliure circulació de treballadors assalariats.
3. Lliure circulació de mercaderies.
4. Lliberat d'establiment i de prestació de serveis.
5. Dret de societats a la Unió Europea.
6. Dret de la competència a la Unió Europea.
7. Aspectes relatius a la protecció del consumidor (pendent de confirmació).
8. La marca comunitària i la seva gestió per la OAMi (pendent de confirmació).

3

forma autònoma, individualment o en grup. Aquesta activitat es concreta en la lectura i estudi de la bibliografia i de la resta de materials, la cerca dels materials necessaris per a la preparació del curs i de les proves d'avaluació.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
classes teòrico-pràctiques	48	1,92	1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Seminaris especialitzats i/o conferències	5	0,2	7, 8
Tipus: Supervisades			
Treballs escrits a realitzar per l'alumnat (disertacions, resposta a preguntes, resolució de casos pràctics, comentaris de text)	12	0,48	2, 6, 7
Tipus: Autònomes			
Estudi i cerca de materials per a la preparació del curs i de les proves d'avaluació.	169	6,76	1, 2, 3, 4, 7, 8, 9

Avaluació

Al llarg del semestre es faran tres activitats avaluables, la data de les quals es comunicara quan es publiqui el calendari del mòdul. Aquestes activitats podran consistir en elaborar una disertació, la resolució d'un cas pràctic, la resposta a preguntes teòriques, un comentari de text o l'elaboració d'un treball prèviament encarregat pel professorat.

El 90 % de la qualificació del mòdul s'obtindrà a partir de la mitjana aritmètica de les qualificacions obtingudes en cadascuna d'aquestes tres proves (cadascuna d'elles suposa un 30 % de la nota del mòdul).

El 10 % restant s'obtindrà a partir de l'assistència i participació a les conferències o activitats complementàries que es puguin organitzar.

En el moment de determinar la nota final, la nota mitjana resultant podrà ser objecte de ponderació tenint en compte una valoració global dels resultats assolits per l'alumne/a.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació en conferències i demés activitats	10 %	4	0,16	7, 8
Primera activitat evaluable	30 %	4	0,16	2, 3, 6, 7
Segona activitat evaluable	30 %	4	0,16	2, 3, 6, 7, 9
Tercera activitat evaluable	30 %	4	0,16	1, 2, 3, 6, 7

Bibliografia

Bibliografia de caràcter introductori:

Abellán Honrubia, V. y Vilà Costa, B. (dir.); Olesti Rayo, A. (coord.), *Lecciones de Derecho comunitario europeo*, Barcelona, Ariel, 2011, temas VIII a XI.

Sánchez, V.M. (dir.), *Derecho de la Unión Europea*, Barcelona, Huygens, 2010 (temas 23 a 26).

Bibliografia específica:

Sens perjudici de la bibliografia o materials específics que pugui recomanar cadascun dels docents al llarg del curs, els següents texts poden resultar d'interès:

Adriano Rafaelli, E. (ed.), *Antitrust between EU Law and National Law / Antitrust fra diritto Nazionale e diritto dell'Unione Europea*, Bruxelles, Bruylant, 2015.

Autores varios, número monográfico de la *Revista Aranzadi de Unión Europea* (número 10, octubre de 2012) dedicado a la conmemoración de los veinte años del mercado interior europeo.

Baquero Cruz, J., *Entre competencia y libre circulación: el Derecho constitucional económico de la Comunidad Europea*, Madrid, Civitas, 2002.

Barnard, C., *The Substantive Law of the EU: The Four Freedoms*, Oxford University Press, 4ª ed., 2013.

Beneyto Pérez, J. Mª (dir.), *Tratado de Derecho de la competencia: Unión Europea y España*, Barcelona, Bosch, 2005, 4 volúmenes.

De Grove-Valdeyron, N., *Droit du marché intérieur européen*, Paris, LGDJ, 4ª ed, 2014.

Dirección General de Empresa e Industria, Comisión de la UE, *Libre circulación de mercancías. Guía para la aplicación de las disposiciones del tratado que rigen la libre circulación de mercancías*, Luxemburgo, Oficina de Publicaciones de la Unión Europea, 2010.

Dubois, L. y Blumann, C., *Droit matériel de l'Union Européenne*, Paris, Montchrestien, 6ª ed., 2012.

García Cruces, J.A., *Tratado de Derecho de la competencia y de la publicidad*, tomo I, Valencia, Tirant lo Blanch, 2014.

Gardeñes Santiago, M., "Mercado interior: sobre la noción de medida de efecto equivalente a una restricción cuantitativa. ¿A la tercera va la vencida?", en L.A. Bourges (coord.), *UE: Sociología y Derecho Alimentarios. Estudios Jurídicos en Honor de Luis González Vaqué*, Cizur Menor (Navarra), Thomson Reuters / Aranzadi, 2013, págs. 213-226.

Goerlich Peset, J.Mª. (dir.), *Libertades económicas, mercado de trabajo y derecho de la competencia. Un estudio de las relaciones entre el ordenamiento laboral y la disciplina de mercado*, Madrid, Consejo Económico y Social, 2011.

López Escudero, M. y Martín y Pérez de Nanclares, J. (coords.), *Derecho comunitario material*, Madrid, McGraw-Hill, 2000.

Maillo González-Orús, J. (coord.), *Tratado de Derecho y políticas de la Unión Europea (tomo VI: mercado único europeo y unión económica y monetaria)*, Aranzadi, 2013.

Oliva, A.M., *Leçons de droit matériel de l'Union Européenne*, Paris, Ellipses, 2013.

Ortiz Blanco, L. y otros, *Manual de Derecho de la Competencia*, Madrid, Tecnos, 2008.

Pérez de las Heras, B. *El mercado interior europeo. Las libertades económicas: mercancías, personas, servicios y capitales*, Universidad de Deusto, 2ª ed., 2008.

Signes de Mesa, Juan Ignacio; Fernández Torres, Isabel y Fuentes Naharro, Mónica, Derecho de la competencia, Cizur Menor (Navarra), Civitas/Thomson-Reuters, 2013.

Velasco San Pedro, Luis Antonio (coord.), Derecho europeo de la competencia (Antitrust e intervenciones públicas), Valladolid, Lex Nova, 2005.

Vogel, L., *European Competition Law*, Bruxelles, Bruylant, 2015.

Vogel, L., *Traité de droit économique. Tome 1: Droit de la concurrente - droits européen et français*, Bruxelles, Bruylant, 2015.

Vogel, L., *Traité de droit économique. Tome 4: Droit européen des affaires*, Bruxelles, Bruylant, 2015.

Revistes especializadas

Cahiers de Droit Européen

Civitas. Revista Española de Derecho Europeo

Common Market Law Review

Cuadernos Europeos de Deusto

European Law Review

Gaceta Jurídica de la Unión Europea y de la Competencia

Europe

Noticias de la Unión Europea (anteriormente Noticias CEE)

Revista Aranzadi de Unión Europea

Revista de Derecho Comunitario Europeo (anteriormente Revista de Instituciones Europeas)

Revista de Derecho de la Unión Europea

Revista de Estudios Europeos

Revista Electrónica de Estudios Internacionales

Revista Española de Derecho Europeo

Revista General de Derecho Europeo (portal jurídico "iustel", en <http://www.iustel.com>)

Revista Jurídica La Ley (suplemento "Unión Europea", de aparición mensual)

Revue du Droit de l'Union Européenne (anteriormente Revue du Marché Unique Européen)

Revue du Marché Commun et de l'Union Européenne (anteriormente Revue du Marché Commun)

Revue Trimestrielle de Droit Européen

Llocs d'Internet

Unió Europea:

<http://www.europa.eu/> en particular: bases EURLEX y PRE-LEX

Tribunal de Justícia de la Unió Europea:

<http://www.curia.eu.int/>

Web de la UE sobre el mercat interior europeu:

http://www.eu.int/pol/singl/index_es.htm

Web de la UE sobre la política de competència de la UE:

http://www.eu.int/pol/comp/index_es.htm

Xarxa SOLVIT:

<http://ec.europa.eu/solvit/what>